

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΕΚ ΡΩΣΣΙΑΣ

ΤΟ ΚΙΕΒΟΝ

Α

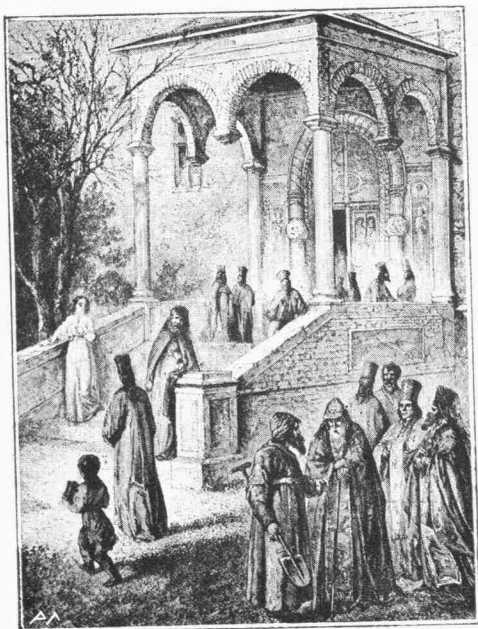

Ο Κίεβον, Μητρόπολις τῆς Μικρᾶς Ῥωσσίας, ἔνδοξος πρωτεύουσα τοῦ βαπτίσαντος τοὺς Ῥώσσους εἰς τὸν χριστιανισμόν ἱσαποστόλου Ἡγεμόνος Βλαδιμήρου, καὶ τοῦ Ἱεροσλαύου, τοῦ Μεγάλου τούτου Καρόλου τοῦ Βορρά, ὅστις ἐπὶ τοσοῦτον εὐσεβείας προήχθη, ὥστε ἐξέθαψε τὰ ὀστᾶ τῶν ἑαυτοῦ προγόνων ἵνα τὰ ἀναδαπτίῃ, ψκοδόμηται ἐπὶ λόφων, ὡς ἡ Μόσχα, ἡ Ῥώμη καὶ τὸ Βυζάντιον, διήρηται δὲ εἰς τρεῖς διαφόρους πόλεις. Τὴν νεωτέραν, ἐν ἣ τὰ ξενοδοχεῖα, τὰ μεγάλα καταστήματα καὶ ἡ ἀτέρμων ὁδὸς Κρέστ - Κατίκ ἦτοι πλατεῖα τοῦ Βαπτίσματος, διότι εἰς τὸ τέρμα ταύτης ἐτελέσθη τὸ πρῶτον χριστιανικὸν βάπτισμα ἐν Ῥωσίᾳ· τὴν ἐμπορικὴν μετὰ εὐρυτάτης πλατείας, ἐν ἣ τελοῦνται τὰ τόσον πρωτότυπα καὶ ἐκ τῆς ἀναμίξεως ποικίλων τύπων καὶ περιβολῶν γραφικώτατα παζάρια· καὶ τέλος τὴν θρησκευτικὴν, τὴν περιλαμβάνουσαν τὴν περιώνυμον Μονὴν τοῦ Σπηλαιῶ (Lawra Petschersk) τὴν κρατίστην Λαύραν τοῦ Κίεβου, ἣν κατ' ἔτος ἐπισκέπτονται τριακόσαιο πεντήκοντα περίπου χιλιάδες προσκυνηταὶ ἐκ τοῦ Ἀρχαγγέλου καὶ τῶν παραλίων τῆς Λευκῆς θαλάσσης μέχρι τῆς Σιδηρίας καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, διότι τὸ Κίεβον εἶναι τὰ Ἱεροσόλυμα, ἡ ἁγία πόλις τῆς Ῥωσικῆς Ἐπικρατείας, εἰς ἣν ἀπαξ ἐν τῇ βίῃ θεωροῦσι ἀπαραίτητον καθήκον νὰ μεταδῶσιν οἱ εὐσεβεῖς Ῥῶσσοι, ἵνα προσκυνήσωσι τὸν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἡγεμόνος Βλαδιμήρου τάφον, ἐφ' οὗ εἶναι λελαξευμένα τὰ σημεῖα τοῦ Ζωδιακοῦ μετὰ τοῦ ἔτους, καθ' ὃ εἰσῆλθη ὁ χριστιανισμὸς ἐν Ῥωσίᾳ, καὶ τὴν ἐν ἣ οὗτος εὐρίσκεται ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Βασιλείου τὴν ἰδρυμένην ἐφ' οὗ ἐδάφους ἔκειτο ἄλλοτε ὁ ναὸς τοῦ Διὸς τῶν Σλαύων, τοῦ κεραυνοκράτορος Περούν, εἰς ὃν ἔθυσον οἱ ἄρχαοι Μοσχοῦται τὰ ἑαυτῶν τέκνα. Ἀλλὰ τὸ νασθριθεὲς Κίεβον, ἔνδοξος καὶ παλαιὰ

τοῦ ὅλου Κράτους πρωτεύουσα, προηγηθὲν ἔν τε τῇ πνευματικῇ καὶ πολιτικῇ τοῦ ἔθνους ἐξελίξει τῆς τε Μόσχας καὶ τῆς Πητρούπολεως, εἶναι καὶ πρωτεύουσα τῆς Οὐκράνης, ἣς ὁ Ῥώσος ποιητὴς Γογκὼλ ἐψάλλε τὰς χιονοδλήτους κορυφὰς τῶν ὑψηλῶν ὀρέων, τὰς οὐρανοέσσας πεδιάδας, τὰ εὐδενδρα δάση, τὰς ἀτέρμονας στέππας, τὰς ἀνὰ τοὺς εὐανθεῖς λειμῶνας περιπλανωμένας νύμφας, τὰς πλήρεις μαγείας νύκτας, καθ' ἃς ἡ Σελήνη ἀναστέλλει τὴν ἑαυτῆς πορείαν, ἵνα θαυμάσῃ τὸ περὶ ἑαυτὴν πανόραμα, τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν πρὸς τὸ σκόπτειν ἄκκον τᾶσιν τῶν φιλευτραπέλων καὶ φιλογελῶτων Μικρορώσων, καὶ τέλος τὴν σπινθηροπομπὸν δύναμιν τοῦ κάλλους τῶν ἀνοστέων, μαλθακῶν καὶ τακερῶν τὸ βλέμμα Μικρορωσίδων, τῶν πυρωπῶν τῆς Μικρᾶς Ῥωσσίας γυναικῶν, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ὁποίων ἐξαστράπτει τοσαύτη εὐφυΐα, ὅσον κάλλος τὸ ὅλον σῶμα ἐκφαίνει, καὶ ἐξ ὧν ὁ εὐφάνταστος καὶ διάσημος μυθιστοριογράφος τῆς Γαλλίας Balzac ἐξέλεξε τὴν ἑκυτοῦ σύζυγον τὴν ἐπὶ ἔτη διὰ τοῦ κάλλους καὶ τῶν θελγήτρων αὐτῆς κατακροτήσασαν ἐν Παρίσις καὶ τῇ λοιπῇ Γαλλίᾳ. Καὶ ἀληθῶς. Αἱ χαριτόβρυτοι ἐκεῖναι τῆς φαιδρότητος καὶ τοῦ κάλλους τοῦ Ῥωσικοῦ βίου πρόμαχοι, τὴν Μικρὰν οἰκοῦσαι Ῥωσσίαν, φιλοπαίγμονες, ἱλαραὶ καὶ ἐνθουσιώδεις, τὸ φαιδρὸν δίκαιον τῆς ζωῆς καὶ τῆς χαρᾶς ἀντιτάσσουσαι κατὰ τῆς σκυθρωπῆς αὐστηρότητος, κέκτηνται τὸ ἀκαταγώνιστον γόητρον τῶν σιτοχρῶν καὶ μελιχλῶρων γυναικῶν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε θά ἔλεγέ τις ὅτι κατάγονται παρὰ τῶν ἀρχαίων Μωαβιτῶν, αἵτινες ἀντιταχθεῖσαι εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἑβραίων παρέλυσαν τὴν δύναμιν τῶν νεοσυλλέκτων, οἵτινες ἐξωφρενῶν γενόμενοι κατέθεντο τὸ ὄπλα προσπεσόντες εἰς τὸ ἔλεος τῶν θελγήτρων τῶν ἡδυπαθῶν καὶ παμπονήρων ἐκείνων γυναικῶν. Τὸ Κίεβον τέλος, εὐστόχως δύναται νὰ ὀνομασθῇ Ῥωσσίας πρόσχημα, κόσμημα ἦτοι τῆς ἐπικρατείας, δι' ὃν λόγον ὁ Στράβων ἐκάλεσε τὴν Καρχηδόνα Ἑλλάδος πρόσχημα, καὶ ὁ Ἡρόδοτος τὴν Μίλητον πρόσχημα Ἰωνίας.

Ἡ ἐκ τῆς ἐπιμήκουσ καὶ εὐρυτάτης γεφύρας τοῦ Νικολάου θέα τῆς ὅλης πόλεως εἶνε πανοραματικὴ, ἰδίᾳ ἐν ὥρᾳ ἀνοιξέως, ὅτε αἱ περιοδικαὶ τοῦ ποταμοῦ Δνειπέρου πλημμύραι μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν χιόνων μεταβάλλουσι τὴν ἐναντι πεδιάδα εἰς κιτρινίζουσαν λίμνην, ἣς τὰ ὕδατα ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ θέρος ἀναδίδοντα παχεῖαν βλάστησιν ἐκ καλαμώνων, ἱετῶν καὶ λύγων, ἐν εἵδει νησιδίων ποικιλλόντων τοὺς ἀπείρους κόλπους τῆς πολυρραγοῦς ῥωσικῆς ἀκτῆς. Ἀριστέροθεν, ἐπὶ τῆς κλιτύος ὁρους ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ λουομένου, προβάλλουσι τὰ ὑψηλά, ὡς πύργαι, κωδονοστάσια καὶ οἱ κυανοὶ ὅλοι τῆς ἱερᾶς Μονῆς, ὀπισθεν δὲ τὸ φρούριον. Ἐναντι ἡμῶν, αἱ μεγαλοπρεπεῖς συνοικίαι τῆς ἐμπορικῆς καὶ τῆς ναυτικῆς πόλεως, τὴν κορυφὴν τῆς ὁποίας, ὡς χρυσομάρμαρος Ἀκρόπολις, κατέχει ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ὁ πρὸς Γοτθικὴν προσομοιάζων ἀκρόπολιν. Ὁ ναὸς οὗτος μετὰ τοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας τοῦ οἰκοδομηθέντος τῷ 1037 ὑπὸ τοῦ Ἱεροσλαύου, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν

Κων/λει δμωνύμου ναοῦ, ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου λόφου τοῦ Κιέβου, καὶ τῆς Χρυσῆς Πύλης τῆς καταστραφείσης ὑπὸ τῶν Ταρτάρων, οἵτινες δις ἔκαυσαν τὸ Κίεβον, ἀποτελοῦσι τὰ τρία κυριώτερα τῆς πόλεως ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα. Πλὴν καιρὸς, χώρου φειδόμενοι, παραλείποντες τὸ Χρηματιστήριον, τὸ θέατρον, τοὺς ἀσιατικῆς μεγαλοπρεπείας καὶ ἀνεκφράστου χάριτος κήπους, τὸ διαμέρισμα Λίπκη,

Τύποι ῥώσων μοναχῶν.

τὴν Κηφισίαν ἦτοι τοῦ Κιέβου, τὸ περιλαμβάνον πολυτελεῖς οἰκοδομὰς καὶ κομφᾶ ξενοδοχεῖα ὑπὸ σῦσκια φυλλώματα, τὸ ἐκεῖθεν τοῦ Δνειπέρου ὑπὸ Ἰουδαίων ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ οἰκούμενον εὐρύτατον προάστειον Δεμιέβκη, τὴν ἐπτάθολον Μητρόπολιν τῆς Ἀναλήψεως, ἥς αἱ εἰκόνες τοσοῦτον κατάφορτοι ἐξ ἀδαμάντων καὶ πολυτίμων λίθων ὥστε μόνον ἡ κεφαλὴ καὶ αἱ χεῖρες νὰ διαφαίνωνται, τὸ ἱεροσπουδαστήριον, τὸ γυμνάσιον, τὸ ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τῆς ὁλης Ῥωσσίας πανεπιστήμιον τοῦ Ἀγίου Βλαδιμήρου καὶ λοιπὰ

τοῦ Κιέβου ἐκπαιδευτήρια τὰ μεταδίδοντα τὰ φῶτα τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς κατηχήσεως πέραν τῶν ὁρίων τῆς αὐτοκρατορίας μέχρι Σερβίας, Βουλγαρίας, Γαλικίας, Ῥωμανίας, Βλαχίας καὶ ἀλλαχοῦ, τὸν πύργον τῶν ἀνθέων, εἶδος καφφενείου μετ' αἰθούσης χοροῦ παρὰ τῆς μέσης κοινωνικῆς τάξεως καὶ τῶν ἐμποροῦπαλλήλων συχνάζομενον, καιρὸς λέγω νὰ κατέλθωμεν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Μητροπόλεως, ἐν ᾗ ὁ ἐκ χαλκοῦ ἀνδριὰς τοῦ ἥρωος τῆς ἐλευθερίας Βογδάνου Χμελνίτσκη, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Κοζάκων ἐκείνων, οἵτινες περὶ τὰ μέσα τῆς 17ης ἑκατονταετηρίδος οἰκισθελῶς ὑπετάγησαν τῇ Ῥωσσίᾳ καὶ ἐντεῦθεν νὰ μεταδῶμεν εἰς τὴν μονὴν Πετσέρσκη (τοῦ Σπηλαίου), τὴν ἀποτελοῦσαν ἰδίαν πόλιν καὶ τὸ μᾶλλον ἀξιοθέατον καὶ περίεργον ἐν Κιέβῳ.

B

Περὶ τὰ ἑκατὸν εἴκοσι μέτρα ὑπερκειμένη τῆς ἐπιφανείας τοῦ ποταμοῦ ἡ Μονὴ τοῦ Σπηλαίου, ἀποτελεῖ τὸ Κρεμλῖνον τοῦ Κιέβου, οὗτινος τὸ περιτεῖχισμα περιλαμβάνει τὸ ἀνάκτορον τοῦ διοικητοῦ τῆς Μικρᾶς Ῥωσσίας, ναῦσταθμον, στρατῶνα καὶ ἀποθήκας. Αἱ ἀνὰ τὴν Ῥωσσίαν Λαῦραι, τέσσαρες τὸν ἀριθμόν, ἀμυθήτου πλούτου θησαυροφυλάκια, δὲν εἶναι ἀπλῶς πολυἀριθμοὶ μοναί, ἀλλὰ καὶ ἐθνικαὶ ἀκροπόλεις πλέον ἢ ἅπαξ πολιορκηθεῖσαι καὶ ἀντιστάσαι εἰς τὰς ὁρδὰς τῶν Ταρτάρων. Συνδυάσασαι τὴν ἑαυτῶν ἱστορίαν πρὸς τὴν ἐθνικὴν, ἀποτελοῦσι εὐλαδὲς προσκύνημα τοῦ Ῥωσσικοῦ λαοῦ ἔλκουςαι προσκυνητὰς καὶ ἐπαύξουσαι τὸν ἑαυτῶν πλοῦτον ἔνεκα ζήλου θρησκευτικοῦ ἅμα καὶ πατριωτικοῦ, ὅπερ ἐξηγεῖ τὰς μυρισταλάντους δωτίνας τῶν πλουσίων, τὰς προσφορὰς ἡτοι, θυσίας καὶ ἀφιερώματα τὰ ἀγγεληδὸν καὶ ἀφειδῶς ἐκ τε τῆς πόλεως καὶ πανταχόθεν τῆς ἐπικρατείας εἰσρέοντα, τὰς τεραστίους ἐκκλησίας, τὰς ἐμποιοῦσας τὴν ἐντύπωσιν μυθικῶν ἀνακτόρων, τὴν εἰς ἄμφια, κηροπήγια, κανδήλια, πολυελαίους καὶ εἰκόνας μεγαλοπρεπῆ πολυτέλειαν, τοὺς θολοδμήτους νάρθηκας, τὰ ἐν μινυογραφίᾳ εἰκόνα, τὰ κεχρυσωμένα εἰκονοστάσια, τὰς ἀργυρὰς ἀναφωτίδας, τὰς διὰ μουσειωμάτων καὶ τεχνητῶν ψηφίδων εὐρύθμους, συμμετρικῶς καὶ ἐπιμελῶς προσηρμοσμένων καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἐπικεχρισμένων παλαιᾶς τοιχογραφίας, τὴν καθόλου ἔμπλεων ἱστορίας, χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας, ἐθνογραφίας καὶ προπλαστικῆς ἀγιογραφίαν, καὶ τέλος πῶς αἱ πλείεσαι θυγατέρες τῶν Ῥώσσιων ἱερέων κατατάσσονται ἐν ταῖς μᾶλλον πολυφέρνοις νύμφαις.

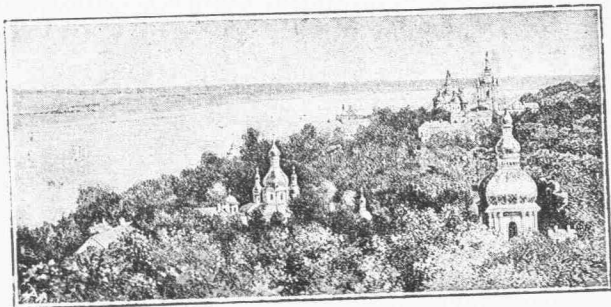
Ἡ Μονὴ τοῦ Σπηλαίου ἀποτελεῖ πόλιν ὅλην ὑπὸ μοναχῶν οἰκουμένην καὶ περιλαμβάνουσαν ἄρτοποιεῖον, οὗτινος ὁ διευθύνων μοναχὸς δωρεῖ ἄρτον παντὶ ἐπισκέπτῃ, τυπογραφεῖον, ἐν ᾧ ἐκτυποῦνται σχεδὸν πάντα τὰ λειτουργικὰ καὶ Ἐκκλησιαστικά τοῦ ὀρθοδόξου τῆς ὅλης Ῥωσσίας βιβλία ὑπὸ μοναχῶν, οἵτινες ἐν ἰδίοις διαμερίσμασι σιδηρουργοῦσι, ξυλουργοῦσι, καθαοπλέκουσι, βυρσοδεψοῦσι, λιθοξοοῦσι, κατασκευάζουσι βούτυρον, τυρόν, Κβὰς (τὸ σύνηθες παρὰ Ῥώσσοις ἀναψυκτικόν) ἐκκλησιαστικά ἄμφια καὶ ὑποδήματα. Ἐν

τῷ περιδῶλφ τῆς Μονῆς ἀπαντῶμεν δεκάδα μαγευρίων, ἐν οἷς διανέμεται ζωμὸς μετὰ ἄρτου πρὸς τοὺς ἀπόρους προσκυνητὰς τοὺς ἐστιωμένους ἐν δυοὶ μεγάλαις αἰθούσαις, ξενοδοχεῖον, ἐν ᾧ θὰ διαχειμᾶσῃ οἱ ἐξ Οὐραλίων, Σιδηρίας, Φιλανδίας, Γεωργίας, Καυκάσου, Κριμαίας καὶ ἀλλαχόθεν πένητες προσκυνηταί, οἷς ἡ ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἐστίαις ἐπιστροφῇ ἀδύνατος λόγῳ τῆς προκεχωρημένης τοῦ ἔτους ἐποχῆς, νοσοκομεῖον μετὰ γηροκομεῖον, ἐξαίρετον φαρμακεῖον μετὰ πάσης τῆς νοσοκομειακῆς ὕλης, ἱερορραφεῖον, γραφεῖον μετὰ γραφῶν καὶ λογιστῶν, ἐργαστήριον ζωγραφικῆς καὶ τέλος ἐναντι τοῦτου λουτρῶνα, ἐν ᾧ κατὰ πᾶν Σάββατον λούονται οἱ Ἅγιοι Πατέρες οἱ συντηροῦντες τὸν περιφημότερον ἐκ τῶν ὀπωροφόρων κήπων, ἐν ᾧ καλλιεργοῦσι τὰ καλλίτερα καὶ σπανιότερα τῶν ὀπωροφόρων δένδρων καὶ καρπῶν, (ἐν οἷς καὶ ὁ ἀπηγορευμένος), καὶ ἐν ᾧ ἡ εἰσοδος εὐθηνολάτῃ, πᾶς τις δὲ εἰσερχόμενος δύναται νὰ φάγῃ ὅσον θέλει ἀλλ' οὐδὲν νὰ παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἀναχωρῶν. Ἄλλως, ὡς εἴθισται παρὰ Ῥώσσοις, οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸν κήπον πρὶν ἢ ἀπέλθωσι μεταδίδουσι εἰς τὴν αἶθουσαν τῆς Τεῖσποσίας, ἐν ἣ ἐκ πελωρίου λιθίνου σαμοδαρίου παρέχεται τοῖς πλείστοις μόνον τὸ ὕδωρ, διότι τό τε τῆρον καὶ τὴν ζάκχαριν φέρουσιν οὗτοι σχεδὸν πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν.

Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ἔλκον τοὺς προσκυνητὰς εἶναι αἱ κάτωθεν τῆς μονῆς ἀπέραντοι κατακόμβαι, ἐν αἷς ἐνεταφιάσθησαν οἱ πατέρες καὶ ἱεράρχαι τῆς ἀρχαίας Ῥωσσίας. Τὸ λείψανον ἐντὸς πολυτίμου ἐρυθροῦ ὑφάσματος, τὴν κεφαλὴν δι' ἰδίου καλύμματος μέχρις ὧμων ἐσκεπασμένην, τὰς χεῖρας εὐλαδῶς ἐσταυρωμένας, ἀποτεθειμένον ἐν σαρκοφάγῳ, ὑπὸ λαμπάδων διαρκῶς περιστοιχούμενον. ἅπαξ μόνον τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου, ἀποκαλύπτει τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον τοῖς πιστοῖς. Δίσκες ἐπικάθηται παντὸς Ἁγίου, ἵνα δεχθῇ τὰς εἰσφορὰς τῶν εὐσεβῶν. Ἐπεσκέφθημεν οὕτω τὰ λείψανα ὀγδοήκοντα τὸν ἀριθμὸν, ἐν οἷς τὸ τοῦ Ἁγίου Μύρωνος, Ἀγαπίου τοῦ ἱατροῦ, Γρηγορίου τοῦ Ἀγιογράφου, Νέστορος τοῦ πρώτου ἱστορικοῦ, τοῦ Ἡροδότου τῆς Ῥωσσίας, Ὀνουφρίου τοῦ σιγηλοῦ κ.τ.λ. Ὑπάρχουσι καὶ κατακόμβαι μακρὰν τῆς Μονῆς αἱ καλούμεναι τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἐν αἷς εὐρίσκονται τριάκοντα θαυματουργοὶ κάραι ἀποστάζουσαι, ὡς πιστεῖται, ἔλαιον ἀκριδοπωλούμενον τοῖς χριστιανοῖς, ὡς πάσης μαγείας, ἐπιληψίας καὶ παντὸς κακοῦ ἀποτρεπτικόν θεωρούμενον. Τὰ περὶ τῶν ἐν ταῖς κατακόμβαις κειμένων λειψάνων καὶ καρῶν ἱστορούμενα τοσοῦτον υπερφυᾶ καὶ θαυμάσια, ὥστε πολλοί, μὴ δυνάμενοι νὰ μεταδῶσι, ἀποστέλλουσι ἀντιπροσώπους μηδὲν ἕτερον ἔχοντας ἐπάγγελμα ἢ τὴν κατ' ἔτος ἐπίσκεψιν τῆς Ἁγίας Πόλεως τῆς Ῥωσσίας, καὶ οἷτινες ἀπλούστατα ἐνδεδυμένοι καὶ καλογηρικῶς ἀτημέλητοι, ἐφωδιασμένοι διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ Πρωθιερέως περιέρχονται διαφόρους πόλεις συλλέγοντες ἐράνους, οὓς καταθέτουσι, ἐλαχίστων ὁδοιπορικῶν ἀφαιρουμένων, πιστότατα καὶ ἄνευ ὑστεροβουλίας ἐν τοῖς ταμείοις τῆς Μονῆς. Ἱεροσυλία ἀποκαλυπτομένη

τιμωρείται αὐστηρότατα. Παῖς ὑπεξαίρεσας τέσσαρα καπίκια (25 ἥτοι λεπτά) κατεδικάσθη εἰς πικρυετὴ εἰρκτήν, γυνὴ δαπανήσασα ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας μιᾶς λαμπάδος τὴν αὐτὴν ὑπέστη ποινὴν, ἐνῶ ἀνὴρ τις ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ διηγήσασθαι ἑαυτοῦ σύζυγος θὰ ἐθεραπεύετο ἐκ χρονίου νοσήματος ἐὰν ἀπέκοπτε τὸν δάκτυλον ἐνὸς ἀγίου καὶ ἔφερε τοῦτον οἱκοι, συλληφθεὶς ἐξωρίσθη, ἵνα μὴ μολύνωνται καὶ οἱ εἰς ἀπλὴν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ οὕτω διανοηθέντος ἐρχόμενοι.

Τὰ ταχὺ δῶρα καὶ ἀργύρια ἐπὶ τοσοῦτον δεσμεύουσι τοὺς εἰσφέροντας, ὥστε πολλοὶ προσφεύγουσι εἰς στρατηγήματα. Κοζάκος καταλιγθεὶς ὑπὸ θυέλλης, ἐνῶ διήρχετο ἔφιππος τὴν στέππην, παρέκλειε τὸν πολιοῦχον τῶν χωρικῶν προστάτην Ὁγιον Νικόλαον ἵνα

Γενικὴ ἀποψὶς τοῦ τοπείου, ἐνθα αἱ κατακόμβαι τοῦ Κιέβου.

διασώσῃ αὐτὸν ὑποσχόμενος ἅμα τῇ ἀφίξει εἰς Κίεβον νὰ ἐκποιήσῃ τὸν ἐφ' οὗ ἐπέβαινε ἵππον δωρὸν τὸ ἀντίτιμον εἰς τὴν Μονήν. Φθάσας σφῶς καὶ ἀδελφῆς θεμερεῖ ἑαυτὸν πλέον ἢ διὰ συναλλαγματος ὠρισμένης λύξεως ὑπόχρεων νὰ ἐκτίσῃ τὴν ὀφειλὴν, παρὰ πάντα τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν φρονούντων ὡς οἱ Ἴταλοί:

Il pericolo passato

Il Santo è gabbato

δηλ. τοῦ κινδύνου παρελθόντος ὁ ἅγιος χλευάζεται. Πλὴν ἀποβλέπων εἰς τὸ μέγεθος τῆς προσφορᾶς καὶ μετανῶν διανοεῖται οὐχὶ νὰ ἀποφύγῃ ἀλλὰ ποίῃ τινὶ τρόπῳ νὰ συνδυάσῃ θρησκευτικοσοικονομικῶς τὸ πρᾶγμα μὴ καταστρατηγῶν, φαινομένικῶς τοῦλάχιστον, τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν. Μεθ' ὧριμον σκέψιν προσάγει εἰς τὴν ἀγορὰν τὸν ἵππον μεθ' ἐνὸς πρόβατου.

— Κοζάκε μου, τί πωλεῖς αὐτοῦ;

— Ζητῶ ἀγοραστὴν διὰ τὸν ἵππον καὶ διὰ τὸ πρόβατον, πωλῶ καὶ τὰ δύο ζῶα ὁμοῦ καὶ ὄχι χωριστὰ καθ' ἓνα. Ὅποιος θέλει ἄς τὰ πάρῃ.

— Πόσον τὰ διδεις.
— Τετρακόσια βούβλια (ἴσον λίρας 40 Ἀγγλίας) τὸ πρόβατον
καὶ δέκα βούβλια τὸ ἄλογον.

— Πῶς! τί! μὴ τὸ πρόβατον ἔσωσε ἐκ τῶν ὀνύχων τοῦ ἀετοῦ
κανέν σου τέκνον; Πῶς τοῦτο! Λέγε καὶ σοὶ τὰ ἀγοράζω.

— Μόνον ἐγὼ καὶ ὁ Ἅγιος Νικόλαος γυνωρίζομεν.

Ὁ Κοζάκος πωλήσας ἀμφοτέρω μεταβαίνει εἰς τὸν ναόν, εὐχαρι-
στεῖ τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ, προσφέρει τὸ προϊόν τῆς
πωλήσεως τοῦ ἀλόγου, τὰ δέκα ἦτοι βούβλια, κρατήσας δι' ἑαυτὸν
τὰ τετρακόσια καὶ ἀπέρχεται σχεδὸν βέβαιος ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἅγος
Νικόλαος θὰ ἐπιδραβεύσῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ τὴν ἐν τῷ πο-
νηρῷ τούτῳ κόσμῳ νοημοσύνην του, ἥς δὲν ἀμειροῦσι καὶ οἱ πλοιο-
κτῆται οἱ διενεργούντες τὴν ποταμοπλοΐαν τοῦ Ἀνειπέρου καὶ δι-
δόντες τὸ ὄνομα ἑνὸς Ἀγίου εἰς ἕκαστον πλοῖον, ἵνα προτιμῶνται
οὕτω ὑπὸ τῶν προσκυνητῶν.

Ὁ ἐπὶ δολιότητι καὶ σατανικῇ πονηρίᾳ περινούστατος Μακια-
θέλης συνίστα τοῖς θνητοῖς ἵνα τέσσαρά τινα ἀποφεύγῃσι οὗτο
ἐν τῷ ἑαυτῶν βίῳ, ἥτοι :

*Τὸ κακόγλωσσον τῶν ποδογύρων,
Τὰ ἐμπρόσθια τῶν Καλογήρων,
Τὰ ὀπίσθια τῶν ἡμιόνων,
Καὶ τὴν εὐνοίαν τῶν Ἡγεμόνων.*

Πρὸς τὸν μεγαλῶνυμον διπλωμάτην, δημοσιολόγον καὶ ἱστορικὸν
διαφωνοῦσι αἱ περίοικοι τῆς Μονῆς ῥωσσιδεις αἱ τὴν ἀγάπην τῶν
μοναχῶν θεωροῦσαι ἀγάπην τοῦ νοῦ, τῆς καρδίας, τῶν μυόνων καὶ
τῶν νεύρων, ὡς ἰδιαζόντως εὐνοουμένων παρὰ τοῦ καθαροῦ ἀέρος,
τῆς τακτικῆς διαίτης, τῆς ἀνέτου ἐργασίας ἢ τῆς ἀπράγμονος ἀπο-
λαύσεως, μοναχῶν μὴ θεωρούντων κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα τὸν
κόσμον τοῦτον κοιλάδα κλανθμῶνος καὶ μετὰ θαυμαστῆς εὐχερείας
μεταπιπτόντων ἀπὸ τὸ Συναξάριον εἰς τὴν ρωμαντικὴν μυθιστορίαν
ἢ ἱστορίαν· διὸ καὶ δὲν λείπουν αἱ σκηναί, ἃς δημιουργεῖ τὸ κάλ-
λος τῶν γυναικῶν καὶ ἡ ἡλιθιότης τῶν ἀνδρῶν, ὡς ὁ ἑωρακὴς με-
μορτύρηκε. Ἐνιοὶ τούτων, ὅμοιοι πρὸς σφυρήλατα ἀγάλματα, οὐδέ-
λως ἀμβλεῖς πρὸς τὴν γυναικεῖαν χάριν ἐμφανίζονται ὡς Νάρκισσοι,
ἢ ὡς Ἀπόλλωνες, ἱμάτια ἱερώς περιβεβλημένοι, πᾶς δὲ βλέπων τὸ
γλυκερόν ἦθος, τὸ ἀθλητικὸν ἀνάστημα, τὰ πυρόχροα βλέφαρα, τὰς
ἐρυθρόχρους παρειάς, τὸ ἐτοιμόλογον καὶ ἐτοιμόφλεκτον, τὸ συνα-
γεῖρον περὶ αὐτοὺς ἐρασμίων καὶ ἀβροτάτων θαυμαστριῶν χορείαν,
δικαίως θὰ ἔλεγε ὅτι κατήλθον ἐξ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν, ὡς πάλαι
ποτὲ οἱ θεοὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, ἵνα ἀγρεύσωσι Νύμφας.
Οὐκ ὀλίγοι τούτων, ἐγκρατεῖς τῆς ἐργολαβικῆς φιλοσοφίας, διαθέ-
τουν μετὰ θαυμαστῆς, ὡς λέγεται, λεπτότητος τάγματα γυναικῶν,
πρὸς ἃς προσφέρονται μετὰ τοῦ πατρικοῦ ἐκείνου καὶ ὑπὸ τοῦ σχή-
ματος ἢ καὶ τῆς ἡλικίας ὑπαγορευομένου τρόπου τῆς τρυφερότη-
τος καὶ αὐστηρότητος, ὅφ' ὃν καὶ αἱ ἀφηγήσασαι παρθένοι πολλὰ-

κις κρύπτουσι τὸν ἑαυτῶν ἔρωτα. Αἱ μελανόφθαλμοι, χαριέσταται καὶ περικαλλεῖς Κιεθίτιδες, ὧν αἱ κινήσεις κατὰ τὸν ποιητὴν Ποῦσκιν ἀναμνησκουσι τὸ δμαλὸν βάδισμα τοῦ κύκνου τῶν ὑδάτων τῆς ἑρήμου, ἄνευ δακτυλαφῶν καὶ κλοπίων βλεμμάτων ἢ ἀλαλήτων χαιρετισμῶν καὶ προδρομικῶν σχέσεων, γεννῶσι πυριφλεγέθοντα ἐν τοῖς στήθεσι τοῦ μαύρου στρατοῦ τῆς ψυχικῆς δόξ' εἰπεῖν καὶ σωματικῆς σωτηρίας, ὅστις «πολλὰ στένων καὶ τὴν ψυχὴν πολλῶ

Χωρικαὶ ἐν ἐθνικῇ ἀμφιέσει.

ἔξανθήσασαι παρθένοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τὴν μῆλην Ἀγίου ἢ Ἀγίας τινὸς ἐπιζητοῦντες νὰ λύσωσι, καὶ οἱ τοὺς τεθνεῶτας τῶν ἁμαρτιῶν νὰ ἐξαγνίσωσι, καὶ οἱ τοὺς ζῶντας ταλαιπωριῶν τινων τοῦ βίου νὰ ἀπαλλάξωσι, πάντες ἐν γένει εὐρίσκουσι παραμυθίαν καὶ ἀνακούφισιν. Ἐνταῦθα εὐρίσκεται ἡ τῶν ἀρχαίων κρήνη «Κυλλοῦ πήρα» καλουμένη ἢ τοὺς ἐξ αὐτῆς πίνοντας γονίμους καθιστῶσα, ἐνταῦθα ἐξευμενίζεται ἡ τῶν τοκετῶν θεὰ Εἰλειθια ἢ οὕτω θαφιλῶς πολλάκις τὴν ἑαυτῆς παρέχουσα εὐλογίαν τοῖς ἀτέκνοις, ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ μᾶλλον ἀκάρπου γενεαλογικοῦ δένδρου νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ τοῦ Ἰακῶβ πρὸς τὸν τέταρτον αὐτοῦ υἱὸν εὐχή: «Οὐκ ἐκλείψει Ἀρχων ἐκ φυλῆς Ἰούδα, οὐδὲ Ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐ-

ἔρωτι διασειόμενος ὁμῶς οὐ παύεται πράττων τὰ θεῖα ἐπιτάγματα» οὐδαμῶς κινδυνεύων νὰ πάθῃ οἷα ὁ σῶφρων Ἰωσήφ παρὰ τῆς Κυρίας Πετεφρῆ ἢ ὁ Βελλεροφόντης παρὰ τῆς γυναικὸς τοῦ Προίτου. Ἐπὶ τοῦ θεοφιλοῦς τῆς Μονῆς ἐδάφους, ἐφ' οὗ ἡ ψυχὴ πληροῦται μεγαλείου καὶ φρονήματος, οἷον καὶ αὐτοὶ οἱ τοῖχοι καὶ τὰ ἀετώματα καὶ αἱ εἰκόνες διὰ μυστηριώδους γλώσσης λαλοῦντες διεγείρουσι, πολλοὶ ὑπὸ Εὐμενίδων διωκόμενοι εὖρον ἀπαλλαγὴν τῆς ἀρᾶς, πολλοὶ δαιμονιῶντες ἰάθησαν καὶ πλεῖστοι ὑποχείριοι σωματικῇ ἢ ψυχικῇ νόσῳ ἑαυτοὺς ἀνεκτήσαντο. Ἐνταῦθα οὐ μόνον οἱ οἰκιακὰς ἀσυμφωνίας καὶ ἐριδας ἔχοντες, οἱ τὴν καρδίαν ἐξ Ἐρωτος τετρωμένοι, αἱ τῆς εὐφροσύνης τοῦ Ὑμεναίου ὀρεγόμενοι πλήν

τοῦ»¹. Ἐνταῦθα τέλος εὐρίσκονται τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀσκληπιοῦ παλαιὰ χρηστήρια, ἐν οἷς προσέρχονται ἵνα ἐπερωτήσωσι περὶ τοῦ πρακτέου, περὶ τῆς υγείας τῶν ἀποδήμων τέκνων, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ σώματος ἀπὸ νόσου ἢ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῶν ποινῶν τῆς Κολάσεως καὶ περὶ τῆς ἀποκτήσεως παντός τοῦ ποθομένου. Ὁ ἐκ τῆς Μονῆς μεταδαινὼν εἰς τὰς κατακόμβας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἀπαντᾷ καθ' ὁδὸν δύο φρέατα, ὧν τὸ ὕδωρ θεωρεῖται καθηγιασμένον, καὶ ὠρισμένων νόσων θεραπευτικόν, καὶ δένδρον παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ὡς λέγεται, φυτευθὲν καὶ εἰς κατασκευὴν περιάπτων, τῆς υγείας συντηρητικῶν, χρησιμοποιοῦμενον, διό πολλοὶ χάριν δραστηκωτέρας ἐνεργείας διὰ τῶν ἰδίων ὁδόντων ἀποσπῶσι τεμάχιον φλοιοῦ ἴσα τιμῇ Εὐλφ τιμωμένου. Οὐδὲ μία μονὴ ἀσκεῖ τοσαύτην θρησκευτικὴν ὑπεβολὴν εἰς τὴν φαντασίαν ὅσῃν ἡ τοῦ Κιέδου, συνέχουσα καὶ προάγουσα τὸ θρησκευτικόν αἶσθημα καὶ ἀγελαῖα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν πλήθη ἔλκουσα εἰς τὴν ἀληθῶς Ἁγίαν Πόλιν. Οἱ ἐν ταῖς κατακόμβαις ἀνοικτοὶ σαρκοφάγοι, τὰ ἐν αὐτοῖς σώματα ἁγίων τὰ ἐντελῶς διατηρούμενα, τὰ ἡγιασμένα φρέατα, τὸ ἱερὸν δένδρον, ἡ θέα τοῦ ἐνδόξου Δνειπέρου, τοῦ Βορυσθένους τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὅστις ὑπῆρξε ὁ τάφος τῆς εἰδωλολατρείας καὶ ἡ κολυμβήθρα τῆς ἀναρίθμου Ῥωσικῆς φυλῆς, τὸ πλῆθος τῶν πολυτελεστάτων καὶ ἀσιατικῶς μεγαλοπρεπῶν ναῶν, ἡ ἐν τούτοις θρησκοπάθεια τῶν ἐκκλησιαζομένων τῶν ἐν ὧρα τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τὰ πάντα λησμονοῦντων καὶ δυναμένων νὰ διεκδικήσωσι τὸν φωτοστέφανον τοῦ Ἁγίου, οἱ πολῦνχοι καὶ τηλεβόαι κώδωνες, οἱ χαλκόστομοι οὗτοι διερμηνεῖς τῶν κατὰ τὰς ἱερωτάτας καὶ σπουδαιστάτας τοῦ βίου στιγμᾶς κατεχόντων ἡμᾶς συναισθημάτων εὐφροσύνης ἢ θλίψεως, ταῦτα πάντα διεγείρουσι θρησκευτικὸν ρεμβασμόν, ἐνσταλάζουσι ἐν τῇ ψυχῇ ἡδὺν τινα μυστικισμόν. Τὸ ἰδίᾳ πλὴν ἐκπνευματίζον καὶ μονοῦ οὐρανίας προκαλοῦν ὀπτασίας, εἶναι ἡ ἄρρητος μελωδία τῆς συναρπαζούσης τὰς ψυχὰς καὶ ἄχρι τέρματος τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν συγκρατούσης τοὺς προσερχομένους ἐκκλησιαστικῆς τῶν Ῥώσων Μουσικῆς. Ἥτις μεθ' ὧν τῶν χρωμάτων καὶ τόνων τῆς Βυζαντινῆς ἁρμονίας² ἀπὸ τοῦ διατονικοῦ καὶ ἑναρμονίου μέχρι τοῦ χρωματικοῦ, προσδίδει

1 Γενέσεως Κεφ. 49ον Στίχ. 10.

2 Ὁ Ῥώσος καθηγητὴς Γεώργιος Ἀρονόλδος, ἐν σειρᾷ διαλέξεων περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς τῶν Ῥώσων Μουσικῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν Βυζαντινὴν, σαφέστατα κατέδειξε ὅτι ἐκ ταύτης προῆλθε ἐκείνη, ὑποστάσα βεβαίως σὺν τῷ χρόνῳ καὶ τινὰς ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταρρυθμίσεις, καὶ ὅτι ἡ παλαιὰ καὶ καθαρὰ τῶν Βυζαντινῶν μουσικὴ δὲν εἶναι, ὡς τινες διατείνονται, παραφθορὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλλ. Μουσικῆς, ἀλλ' αὕτη αὐτὴ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ τροποποιηθεῖσα ἀναλόγως τῶν ἑθνῶν καὶ τῆς σοβαρότητος τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ὁκτὼ ἦχοι τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς εἶναι κατὰ τὸν συφὸν καθηγητὴν οὐδὲν ἄλλο ἢ λεπτομερὲς χαρακτηρισμὸς τῶν ὁκτὼ διαφόρων τύπων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἥτοι τοῦ Δωρικοῦ, Φρυγικοῦ, Λυδικοῦ, Μιξολυδικοῦ, Ὑποδορικοῦ, Ὑποφρυγικοῦ, Ὑπολυδικοῦ καὶ Ὑπομιξολυδικοῦ. Σημειῶδες δὲ ὅτι ἡ ἐκκλ. τῶν Ῥώσων Μουσικὴ ἐπέδρασε τὰ μέγιστα ἐπὶ τῆς δημώδους Μουσικῆς ἐν Ῥωσίᾳ.

τὴν ἄμετρον ἐκείνην σεμνοπάθειαν, ἐξ ἧς ἀποπνέουσι τὰ θεόπνευστα μελοποιήματα, κατακλύζουσα ἐκ κατανύξεως τοὺς ἀκρωμένους και προκαλοῦσα τὴν τῶν διαφόρων κοινωνικῶν στρωμάτων ἰσότητα

Μουζικός μετὰ τῆς μνηστῆς του
ἐν νυμφικῇ περιβολῇ.

ἐν τῇ ταπεινώσει. Ἄλλ' ἵνα τέλος λάθωμεν σαφῇ ἰδέαν τῆς πλήρους μυστικισμοῦ θρησκοπαθείας, ἵνα νοήσωμεν τὴν μέχρι λυρισμοῦ περιπαθῆ καὶ φλογερὰν τῶν Ῥώσων εὐλάβειαν καὶ φιλοθρησκίαν, δεόν νὰ λαθώμεν ὑπ' ὅψιν ὅτι, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς Ῥώσοις, πατρίς καὶ θρησκεία τόσον ἀκριθῶς καὶ τελείως συγχέονται ἀλλήλαις, ὥστε οὐ μόνον ἀλύνατος ἡ διάνοια ἑριδος ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπ' ἀλλήλων ἐτι διακρίσις. Ὡς δὲ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι δὲν ἐγνώρισαν τὰς οὕτω θλιβεράς καὶ τόσῳ κινῶνς ἑριδας Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. οὕτω καὶ οἱ Ῥώσοι, δι' οὓς ἀπλοῦν τοῦ Τσάρου Οὐκάζιν ἤρκεσε ἵνα ἐξαφανισθῇ πᾶν ἔγνος ἀρχαίου θρησκευματος. χωρὶς νὰ προστεθῇ οὐδὲ εἰς μάρτυς εἰς τὸ μαρτυρολόγιον τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ χωρὶς νὰ ἴδωσι αἱ ὀχθαὶ τοῦ

Δνειπέρου τὰς φρικώδεις σκηνὰς καὶ τὰς αἱματηρὰς καταλιψαίρας, ὧν ὑπῆρξαν μάρτυρες καὶ αἱ μᾶλλον πεπολιτισμέναι γῶραι, ὅτε ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἐκρύμνιζε τοὺς παλαιοὺς αὐτῶν Θεοὺς.

Δ

Εἶπομεν ὅτι ἡ ἄνευ διακρίσεως φύλου πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη γενναίας τυγχάνει ἀνοχῆς παρὰ τοῖς πρακτικαῖς Ῥώσοις τοῖς φρονοῦσι ὅτι τὰ λαθρεμπόρια τῆς καρδίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπαγορευθῶσι πρὸς Μοναχοὺς, στατήρας ὅλους ζυγίζοντας, καὶ ὧν τὴν εὐνοίαν θηρεύουσι αἱ κηδόμεναι τῆς ἑαυτῶν ἀξιοπροσέπειας καὶ μὴ ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐκθέσωσι ταύτην εἰς τὸν γλῆγον κονίσσολον. Μεγαλόφρονες πρὸς τὴν βαρυπρέπειαν τοῦ βράσου, ὅπερ δὲν θεωροῦσι ἀδιάτρητον θώρακα ἐκ τῶν βελῶν Θεοῦ, οὔτε ἱερεῖς οὔτε ἀρχιερεῖς σεβομένου, ἀδιαφοροῦντες ἂν εἰσακούεταί ἡ μὴ, ἡ μοναστικὴ προσευχὴ «Παῦσον τὰς ὁρμὰς τῶν παθῶν, σθέσον τὰ πεπυρωμένα βέλη » τοῦ πονηροῦ, τὰ κατ' ἡμῶν δολίως κινούμενα. τὰς τῆς σαρκὸς » ἐπαναστάσεις κατὰστείλον, καὶ πᾶν γεῶδες καὶ ὕλικόν φρόνημα » κοίμισον» συνωστίζονται περὶ τὸν ἄρρηκτον τοῦτον Πύργον τοῦ Αἰσχύλου, ὡς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ Μονὴ τοῦ Κιέβου, περὶ ἣν

ροχθοῦσι τὰ κύματα τῆς εὐσεβείας, καὶ ἀπέρχονται ἀφοῦ λάβωσι τὴν εὐχὴν ἵνα «ὁ Θεὸς διαφυλάττῃ αὐτοὺς (ἢ αὐτάς) ἀπὸ παντός» βέλους πετομένου ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν σκότει διαπορευο-
 » μένου καὶ ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ». Ἄλλ' ἐὰν οἱ φίλα τῇ Ἀφροδίτῃ φρονούντες καὶ πράττοντες τοσαύτης μακροθυμίας καὶ ἐλέους ἀξιούνται, οἱ λάτραι τοῦ Διονύσου ἀφ' ἐτέρου, καὶ οἱ τὰ ἄδωρα τούτου δῶρα ἐκζητοῦντες διώκονται ἀμειλί-
 κτως καὶ ἀπηνῶς, τὸ μὲν διότι «ἡ μέθῃ ἀθεότητος ἀρχή» κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον, τὸ δὲ ἵνα μὴ διαφευθῇ ἐν πᾶσι τὸ ῥηθὲν «Βαρειὰ ἢ καλυγηρικὴ». Καὶ δὴ περὶ τὰ δώδεκα χιλιόμετρα νοτίως τοῦ Κιέ-
 θου ποταμοπλοοῦντες ἀπαντῶμεν τὴν μονὴν Kitajew, εἰς ἣν ἀπο-
 στέλλονται ὡς ἐξόριστοι οἱ ἔνεκα μέθης καταδικασθέντες ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου. Ἐκεῖσε ἐργάζονται εἰς καταναγκα-
 στικὴν φυτείαν καὶ γεωργίαν, εἰς μελισσοτροφίαν καὶ κηροποιίαν, παράγοντες ἐν γένει ὅ,τι οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ θαμῶνες τῆς Μονῆς Κιέθου καταναλίσκουσι. Ἄλλ' οὐ μόνον κατὰ τῆς κληρικῆς ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς λαϊκῆς τοῦ Βάχχου λατρείας ἡ Ῥωσικὴ φιланθρω-
 πία ἐμερίμνησε πρακτικώτατα, τὰς ἄλλοτε ἀγροτικὰς λέσχας, ἐν αἷς ἐγένοντο ἄφθονοι πρὸς τὸν Διόνυσον σπονδαί, ἀντικαταστήσασα δι' ἐργατικῶν κέντρων ἀπερίττων πλὴν ἀνέτων, ἐκ δύο ὁρόφων ἀποτελουμένων, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ Αἴθουσα τῆς Τεῖοφλυαρίας, ἡ τοῦ χοροῦ καὶ τὸ Μαγειρεῖον, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἡ τῆς βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀναγνωστηρίου. Ταῦτα ἐπὶ τοσοῦτον συν-
 ετέλεσαν εἰς τὴν σημαντικὴν μείωσιν τοῦ ἀλκοολισμοῦ, ὥστε ἀπὸ πολλοῦ προβάλλονται ὡς παράδειγμα παρὰ τῶν ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ ἀντιαλκοολικῶν ἐταιριῶν.

(Barrage)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΕΝΟΣ

Ἀθηναϊκὰ σαλόνια. — Φυλλολογικαὶ ἐσπερίδες.